

[Poul Nielson]

Også penge- og kreditpolitikken skal nu udsættes for fremskridtspartiets – eller i hvert fald forslagsstillernes, må man nok hellere forsigtigvis sige – økonomiske anarkisme. Kreditformidlingen er så følsomt et område, at det vil være meget problemskabende at gennemføre så hurtige og drastiske ændringer, som der her foreslås. Hver gang det har været muligt og forsvarligt at gennemføre forhøjelser af kreditlofterne, har regeringen været indstillet på det, og vi har netop fået denne indstilling bekræftet i ministerens tale.

For socialdemokratiets vedkommende rejser der sig i øvrigt i denne sammenhæng et spørgsmål om en mere effektiv styring i almindelighed og en mere effektiv organisering af den samlede kreditformidling, men dette forslag fører jo ikke ret langt i den retning. Med den argumentation og gåen i enkeltheder, der tilsiges på baggrund af forslaget grad af saglighed og ansvarlighed, skal jeg med disse få bemærkninger meddele, at socialdemokratiet ikke kan medvirke til at gennemføre det.

Melchior (CD):

Jeg kan erklære mig enig med økonomiministeren i hans bemærkning om den manglende sammenhæng, der ville være i regeringens dispositioner, hvis man fulgte dette forslag. Jeg føler anledning til bare med en enkelt sætning at understrege det skuffende, jeg vil næsten sige håbløse i dette, at forslagsstillerne gang på gang fremkaster nogle forslag til behandling her, som, hvis de overhovedet skulle tages alvorligt, krævede en hel mængde andre foranstaltninger, som det enkelte forslag ikke tager i betragtning. Alene af den grund er det umuligt at sige ja til et forslag af denne art.

Jeg skal dog tilføje, at vi i CD har en fornemmelse af, at byggeriet er i kommende pengetrang, lånetrang, og vi vil benytte lejligheden, som nu er givet, til i udvalget at forhøre os hos ministeren om disse forhold for eventuelt, hvis der er behov for det, at anmere til, at man regulerer låneloftet. Nogen ophævelse af det, således som forslagsstillerne tænker sig, kan vi på ingen måde medvirke til.

Holmberg (V):

Forslaget til folketingsbeslutning om afskaffelse af udlånslofterne er jo kun på 8 linjer, men hertil kommer bemærkningerne til forslaget. Vi bliver jo sjældent forbavset herinde, men selve ordvalget er trods alt lidt mærkeligt. Der står bl. a. om låneloftsordningen:

»Så snart man etablerer en sådan ordning, opstår der nye stærke embedsmandsinteresser til at opretholde og udbygge den gølge papiradministration, som embedsmændene hygger sig med til høje lønninger og pensioner. Disse kræfter har været af en sådan styrke, at låneloftet reelt er blevet skærpet i de forløbne år.«

Og længere nede i anden spalte:

»At bryde igennem denne samfundsskadelighed er åbenbart kun muligt for folketinget. De politiske og nationaløkonomiske lokkere, som i 1970 satte den onde udvikling i gang, har stadig inden for embedsmandsapparatet så stærke magtpositioner . . . « osv. osv.

Jeg vil have lov at sige, at det er ærlig talt en mærkelig form for læsning.

Men til det saglige, som forslaget drejer sig om. Jeg har noget kendskab til problemet, idet jeg selv er formand for et pengeinstitut. Vi kunne jo nemt, hvis vi betragtede forslaget helt isoleret, sige: ja, vi skal have låneloftet ophævet, det gør skade, vi skal have det fjernet. Vi ved godt, at der kan rettes indvendinger imod låneloftet, men så enkelt er det alligevel ikke.

Hvor megen realitet er der i, at låneloftet virker skadeligt for erhvervslivet? I det pengeinstitut, som jeg har en del af ansvaret for, har vi en meget høj udnyttelsesgrad af låneloftet. Men jeg kan heldigvis sige, at vi har været i stand til at efterkomme berettigede ønsker fra erhvervslivet, og der er også blevet noget tilbage til ikke-erhvervsmæssige formål.

Hvordan ville renten i øvrigt have artet sig helt uden udlånsbegrænsning? Mon der er nogen, der kan give et helt bestemt svar herpå? Jeg tror det ikke. Men at den havde været noget højere, er nok ret sandsynligt.

Nu må det heller ikke glemmes, at mange af vilkårene hviler på aftaler mellem pengeinstitutterne og realkreditinstitutterne og Nationalbanken. De blev revideret i 1973, i 1975 og nu sidst i oktober 1978 ved forhandling mellem Nationalbanken og realkreditrådet. Der er kun få begrænsninger, hvis der er